

Głos Wielkopolski

Rok I

Poznań, poniedziałek, 23 lipca 1945 r.

Nr 145

Silna i niepodległa Polska warunkiem światowego pokoju

Drugie Exposé Premiera Osóbki-Morawskiego na 8-mej sesji Krajowej Rady Narodowej

Obywatele Posłowie! Historia odrodzonej, demokratycznej Polski kroczy wielkimi krokami naprzód. W okresie niespełna trzech miesięcy od ostatniego posiedzenia Krajowej Rady Narodowej dokonało się w naszym życiu politycznym wiele zasadniczych posunięć i faktów, jako rezultat rozwoju wypadków politycznych i naszego konsekwentnego stanowiska politycznego. Do najważniejszych tych faktów, które mają głęboki wpływ na kształtowanie naszej rzeczywistości politycznej, należy utworzenie Rządu Jedności Narodowej na podstawie pełnego porozumienia samych zainteresowanych Polaków, co wyraziło się w pełnej zgodności z tezami wysuniętymi przez konferencję krymską. Utworzenie Rządu Jedności Narodowej rozszerzyło bazę rządową. Jeszcze bardziej pogłębiło jedność narodu, konsekwentnie głoszoną i realizowaną przez obóz demokratyczny zarówno w okresie okupacji niemieckiej, jak i w czasach istnienia Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, czy następnie Rządu Tymczasowego. Tym samym została zamknięta dyskusja na temat dwóch różnych koncepcji politycznych. Zamknięty został również spór o konstytucję z 1935 roku, narzuconą krajowi gwałtem przez sanację, który to spór trwał przez 10 lat.

Nie będzie już więcej straszyć Polski upiór sanacji w postaci panów Raczkiewiczów, gdyż oba-

lona została raz na zawsze faszystowska konstytucja, która te upiory sanacji przedłużała. Rząd Jedności Narodowej, który faktycznie przejął służącą linię polityki Rządu Tymczasowego odziedziczył duży dorobek polityczny i społeczny po swym poprzedniku: wystarczy wymienić pakt przyjaźni ze Związkiem Radzieckim, organizację Wojska Polskiego, wykonanie reformy rolnej, objęcie ziem zachodnich, odbudowę przemysłu itp. Powstanie Rządu Jedności Narodowej będzie miało też niewątpliwie pozytywny wpływ na zjednoczenie jednego z najważniejszych stronnictw politycznych — Stronnictwa Ludowego. Rozważana jest też w kołach politycznych sprawa dania wyjscia grupom politycznym, związanym ze Stronnictwem Pracy w celu wyzyskania ich wpływu w pracy politycznej dla państwa, bądź w ramach rozszerzonej bazy Stronnictwa Demokratycznego, bądź też samodzielnie. Nie leży jednak w interesie państwa i narodu zbytne rozproszkowanie życia politycznego, wobec czego tendencja Rządu jest zjednoczenie i koncentracja tego życia. W żadnym razie nie zezwolimy na powstawanie partii typu nazistowskiego czy faszystowskiego. Demokracja polska nie pozwoli też na odrodzenie się wszystkich złych tradycji starych przedwojennych partii i na marnowanie dorobku odrodzonych stronnictw i ich harmonijnej pracy koalicyjnej dla dobra państwa.

wzajemnego bezpieczeństwa i utrwalenia niepodległości Polski. Rząd Jedności Narodowej stoi na stanowisku bliskiej i przyjaznej współpracy całego bloku narodów słowiańskich, wśród których nie ma na ogół sprzecznych interesów, a jest wspólny wróg — imperialistyczne Niemcy.

Ze wszystkimi narodami słowiańskimi Polska uregulowała swoje sprawy na drodze życzliwego porozumienia lub nawiązała uci współpracy i przyjaźni. Jedynym ciemnym punktem na tym tle to nieuregulowane jeszcze stosunki z bratnim narodem czeskosłowackim. Problem Zaolzia musi być uregulowany zgodnie z zasadą samostanowienia narodów. Zniknie raz na zawsze problem sporu między naszymi narodami, który by mógł zakłócać przyjaźń i współpracę bloku narodów słowiańskich. W interesie trwałości tego bloku narodów słowiańskich Polska uczyni wszystko, aby doprowadzić do pełnego osiągnięcia porozumienia polsko-czechosłowackiego. Stosunki polsko-czechosłowackie z różnych względów zasługują na to, aby szczególnie bliskie i głęboko przyjacielskie i na zasadach demokratycznych oparte rozwiązania słusznych, tak z punktu widzenia etycznego jak i historycznego roszczeń Polski do terenów Śląska Zaolziańskiego, zamieszkałych przez większość polską — były wytyczną linią polityki Rządu Jedności Narodowej w ułożeniu dobrych, sąsiedzkich i sojuszniczych stosunków Polski i Czechosłowacji. Dążąc będziemy do zawarcia paktu przyjaźni ze sojusznicą Francją, z którą zawsze łączą nas bliskie i serdeczne stosunki, a które obecnie bardziej wyrażają niż kiedykolwiek łączą wspólne niebezpieczeństwo zaborczości niemieckiej. Synchronizowanie współpracy pokojowej Francji z całym blokiem narodów słowiańskich jest pełną gwarancją upragnionego dla wszystkich narodów pokoju w Europie.

Będziemy dążyć do utworzenia i zacieśnienia sojuszu z Wielką Brytanią i pogłębienia przyjaźni i współpracy ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki, które to państwa dały obok Związku Radzieckiego największy wkład w zwycięstwo nad faszysmem. Będziemy gorąco popierać i dążyć do umocnienia bloku trzech wielkich mocarstw Z. S. R. R., Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, gdyż bliska współpraca i sojusz tych mocarstw jest rękojmią równowagi pokoju światowego i demokratycznego rozwoju państw i narodów. Jesteśmy głęboko przekonani, że tak jak konferencje teherańska, krymska, w San Francisco, dały rezultaty pozytywne, w rozwiązaniu wielu trudnych problemów, ku ogólnemu zadowoleniu narodów, tak też i konferencja w Poczdamie będzie dalszym pozytywnym wkładem w dzieło utrwalenia sprawiedliwego pokoju.

skich, potrafiliśmy już wychować dziesiątki młodych oficerów. Mamy do zawdzięczenia Związkowi Radzieckiemu znakomite uzbrojenie naszego wojska i pomoc z najlepszych sił fachowych Armii Czerwonej. Rozpoczęliśmy tworzenie marynarki wojennej. Wyzwolenie Warszawy w wyniku wielkiej ofensywy Armii Czerwonej stało się dziełem polskiego żołnierza. To on zaniósł w bojach sztandary wolności do bohaterskiej stolicy naszej. To on poniósł je dalej na zachód, by okryć chwałą w walkach o przełamanie wału pomorskiego, zdobyciu Kołobrzegu, Gdyni i Gdańska, w forsowaniu Odry i Nisy, w wyzwoleniu naszego Bałtyku. Żołnierz I-szej Armii dotarł aż do Łaby, brał udział w oskrzydleniu i ostatecznym szturmowaniu Berlina, w którym zatknął zwycięskie polskie sztandary. Żołnierz II-giej Armii walczył o Berlin od południa, Dotarł do Saksonii. Czolgi naszego korpusu pancernego dotarły do ziemi Łużyckiej i do Drezn, wykazując wartość polskiej broni pancerniej. Nasze wojsko nie tylko walczyło z wrogiem, nie tylko wbiłoby nasze słupy graniczne na Odrze, Nisie i Bałtyku, nie tylko zaciągało żelazną straż na granicy, nasze wojsko pomagało krajowi w akcji siewnej, w przeprowadzaniu reformy rolnej, w zapewnianiu robotnikom i chłopu warunków spokojnej i twórczej pracy przy odbudowie.

Tworząc silne osadnictwo wojskowe na kresach zachodnich wojsko polskie walczyło przyczynia się do ugruntowania polskości na odwieczne polskiej ziemi zachodniej, do stworzenia niepokonanego muru pierśi polskich od tej strony, w której mieszka odwieczny wróg. U boku tego odrodzonego żołnierza Wojska Polskiego, który walczył na ziemi radzieckiej, polskiej i niemieckiej stanąć musi nasz żołnierz, który bił się dzielnie na dalekich od Ojczyzny frontach. Mamy głęboki podziw i szacunek dla tych żołnierzy, lotników, marynarzy, którzy choć daleko od Polski przeciw walczyli za Polskę, u boku Anglików, Amerykanów i Francuzów z hitlerowskim wrogiem Słowiańszczyzny i Polski. Dzisiaj czekamy na ich rychły powrót do kraju, do matek, ojców i dzieci.

Żołnierz polski, który walczył pod Lenino, Warszawą i Berlinem wyrabiał drogę powrotu do kraju nie tylko dla siebie ale i dla swoich braci spod Narwiku, Tobruku i Monte Casino. Ojczyzna przyjmie ich z otwartymi ramionami, jak najlepszych swych synów. Naród nasz pragnie, aby wszyscy szczerzy demokraci powrócili do Polski jak najprędzej. Odrodzona Polska nie życzy sobie tylko powrotu epigonów sanacji i faszysmu. Wobec uznania naszego Rządu przez wszystkich sojuszników, wszystkie polskie oddziały, gdziekolwiek by one przejściowo znajdowały się, muszą podlegać Rządowi polskiemu i Naczelnemu Dowódcy Wojska Polskiego.

Ku uzdrowieniu stosunków ekonomicznych

W polityce ekonomicznej kierować będziemy się zasadą maksymalnego rozwoju produkcji krajowej. Obok przedsiębiorstw państwowych i społecznych jest miejsce i na inicjatywę prywatną, która w zakresie rozwoju produkcji i wymiany nie będzie niczym krepowaną, z wyjątkiem względu Państwa w dziedzinie rozdziału surowców i celowości produkcji. Tempo normalizacji stosunków i podniesienie stopy życiowej obywateli zależy przede wszystkim od tempa produkcji, od zręczenia na rynek ilości towarów przemysłowych i rolniczych. Od tego zależy będą inwestycje, a przede wszystkim odbudowa Warszawy, portów i in. W tym tempie rozwoju, produkcji i odbudowy kraju weźmie większy niż dotychczas udział nasz transport kolejowy, który przechodzi obecnie pod całkowity zarząd cywilny polski. Nasza dotychczasowa polityka finansowa wydaje dobre rezultaty. Zahamowaliśmy inflację, mamy nawet do zanotowania poważny spadek cen artykułów żywnościowych, a zwłaszcza cen artykułów przemysłowych. Stwierdzamy jednak, że ostatni okres przednowka zapowiada się ciężko, ze względu na wyczerpywanie się środków żywnościowych, będących do dyspozycji na rynku krajowym. Zwłaszcza w dziedzinie mięsa i tłuszczu mamy i jeszcze długo mieć będziemy wielkie braki. Chcę jednak stwierdzić, że brak tych artykułów odczuwa się na całym świecie.

Będziemy popierać rozwój hodowli oraz starali się zabezpieczyć rozwój mleczarstwa dla polepszenia sytuacji na rynku tłuszczowo-mięsnym.

(Dalszy ciąg na stronie 2-giej)

Doniosłe cele pokojowej pracy

Rząd Jedności Narodowej z ogromnym entuzjazmem przyjęty został przez cały naród. Fakt powstania tego Rządu przeciął niesławny żywot rządu pana Arciszewskiego, co zlikwidowało zamęt w naszym życiu politycznym. Ocenia to również należycie opinia światowa, co wyraziło się w szybkim uznaniu Rządu Jedności Narodowej. Detychczasowy Rząd Jedności Narodowej uznany został przez następujące państwa: Z. S. R. R., Czechosłowację, Jugosławię, Francję, Stany Zjednoczone Ameryki Półn., Anglię, Chin, Kanadę, Norwegię, Italię, Szwajcarię, Belgię, Danię, Szwecję, Finlandię, Holandię, Islandię, Bułgarię, Grecję i Abisynię. Tym samym Polska uzyskała należne jej miejsce w rodzinie wolnych narodów świata. Na Rządzie Jedności Narodowej ciąży wielka odpowiedzialność pokierowania losami narodu po drodze, która w głównych rysach została wytyczona manifestem lipcowym. Rząd Jedności Narodowej przyjmuje na siebie tę wielką odpowiedzialność, ufny w poparcie i niespożytą siłę własnego narodu.

Jednocześnie ze wzrostem autorytetu Rządu Jedności Narodowej ujawniło się osobowienie w narodzie i szkodliwość klikki rządu Arciszewskiego i Raczkiewiczów, którego program streszcza się w wygodnym urządzaniu się na emigracji, staniu o obce obywatelstwo, czy zacięgnięciu służby wojskowej. Żeby do tego programu dorobić sobie „ideologię” posługują się najbardziej fantazyjnymi kłamstwami i oszczerstwami na temat tego, co się dzieje w Polsce i nawołują Polaków do pozostania na emigracji. Tymczasem sprawy wyglądają prosto i jasno. Kraj dawno wyzwolony z rąk wszystkich swych prawych obywateli, którzy są potrzebni do pracy i jego odbudowy. Skończyła się wojna. Wkraczamy w erę gospodarki i pracy pokojowej. Dziś już nie dyskutujemy nad koncepcjami, czy orientacjami politycznymi: ten problem został rozstrzygnięty i ustalony.

Obecnie staje przed nami zagadnienie wielkiej pozytywnej pracy nad odbudową państwowości i zniszczonego kraju. W tej wielkiej pracy odbudowy i rekonstrukcji wysuwają się na czoło następujące zagadnienia:

- 1) Jak najszybsze ustalenie naszych granic zachodnich na Odrze i Nisie Łużyckiej, oraz zagospodarowanie odzyskanych ziem; 2) powrót emigracji polskiej, rozproszonej po całym świecie w wyniku zawieruchy wojennej, poszukiwania pracy i chleba przed wojną; 3) przeprowadzenie wyborów do samorządów i parlamentu; 4) dalsze podnoszenie naszego rolnictwa na wyższy poziom w oparciu o wielkie dzieło reformy rolnej; 5) uruchomienie i rekonstrukcja naszego znacznie rozszerzonego przemysłu i wchłonięcie do twórczej pracy nowych setek tysięcy inżynierów, fachowców i robotników; 6) odbudowa Warszawy, portów morskich, i całego transportu; 7) odbudowa moralności w życiu gospodarczym i publicznym, tak bardzo obniżonej w okresie okupacji niemieckiej; 8) forsowne szkolenie zawodowe i ogólne, aby nadrobić straty wyniszczonych kadr i zaniedbań okresu okupacji; 9) unifikacja prawa.

Jednym z warunków pokoju europejskiego i światowego jest silna i niepodległa Polska,

a jedną z dróg do silnej i niepodległej Polski jest jak najszybsze ustalenie słusznych naszych granic zachodnich na Nisie zachodniej, Odrze (ze Szczecinem), na Bałtyku, oraz zdrowa i słuszną jej polityką zagraniczną. Musimy uczynić wszystko, aby dobrze zagospodarować ziemie zachodnie, zdobyte krwią polskiego żołnierza. Jako akt historycznej sprawiedliwości, polityka zagraniczna Polski opierać się winna na sojuszach i bliskiej współpracy ze swoimi sąsiadami oraz z tymi, którzy są zainteresowani we wspólnej obronie przed wrogiem niemieckim imperializmem i w odbudowie pokoju światowego.

Wspólny wróg — imperialistyczne Niemcy

Fundamentem naszej polityki zagranicznej jest i pozostanie pakt przyjaźni, wzajemnej pomocy i współpracy powojennej ze Z. S. R. R. Będziemy dążyć konsekwentnie do tego, aby ten epokowy i niezbędny dla narodu polskiego fakt, a również pożądanym i korzystnym dla narodów Z. S. R. R., zrozumiał głęboko cały nasz naród i aby strzegł go jak oka w głowie w interesie

Szerokie perspektywy gospodarcze

Naturalne spjuszje wnoszą nam perspektywy współpracy gospodarczej, która przyczyni się do szybkiej odbudowy kraju, wzmoczenia bogactwa i potęgi Polski. Zawarliśmy traktat handlowy ze Z. S. R. R. na poważną sumę obrotu 120 mil. dolarów, w zamian za niezbędne surowce i towary, jak ruda żelazna, ruda manganowa, bawełne, samochody i in. Dostarczymy Z. S. R. R. węgla, materiałów włókienniczych, stali, szkła itp., co pozwoli nam znacznie ożywić i uruchomić nasz przemysł. Zawarliśmy też korzystną umowę ze Szwecją, która za węgiel, cynk, sód amoniakalny itp. dostarczy nam rudy żelaznej, kopalniaków, papierówki, łożysk kulkowych i in., oraz z Rumunią, importującą do nas ropę naftową, drzewo, rudę manganową itp. za węgiel. Przeprowadzone są też rozmowy na temat zawarcia umów handlowych z Jugosławią, Bułgarią, Finlandią, Norwegią, Danią, Włochami. Będziemy dążyć do jak najszerzych stosunków handlowych ze wszystkimi krajami, jeśli będą te stosunki oparte na zdrowych i korzystnych warunkach dla obydwu stron.

Polska odrodzona będzie miała warunki, aby każdemu obywatelowi dać pracę i chleb, aby już nigdy nie musieli oni szukać chleba i pracy na obczyźnie. Uzyskanie szerokiego dostępu do morza, możliwość pełnego wyzyskania dróg wodnych morskich i śródlądowych stworzy nam warunki szerokiej wymiany towarowej, rozwój przemysłu, rozwój floty morskiej i rzecznej. Polska wchodzi na arenę światową nie tylko jako nowy, odrodzony organizm i ważny czynnik polityczny, ale również jako poważny partner współpracy

gospodarczej, między innymi jako jeden z najważniejszych eksporterów węgla.

Polacy wrócą do Macierzy

Zawarliśmy umowę repatriacyjną z ZSRR, że jeszcze możliwie w tym roku winni wrócić do kraju nie tylko wszyscy obywatele polscy sprzed września 1939 roku, ale również i ci Polacy, obywatele Z. S. R. R., którzy zechcą optować na rzecz Polski. Czekamy na również poważny problem repatriacji z Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, z Francji, Szwajcarii, Belgii, Szwecji, krajów Ameryki Półn. i in. Wielka też ilość Polaków oczekuje powrotu z okupowanych Niemiec. Polska odrodzona czeka na wszystkich swych obywateli, a również chętnie widzi gdzie powrót tych Polaków, którzy mieszkają poza krajem i przenieśli już obce obywatelstwo. Każdy Polak jest dla nas bardzo cenny i dążyć będziemy do przywrócenia go naszemu krajowi i narodowi. Zrozumiałe, że temu naszemu dążeniu towarzyszyć będą jak najszerzej pojęte prawa dla powracających do kraju Polaków, takie, jak nadział ziemi rolnikom i robotnikom rolnym i żołnierzom, zaliczenie lat służby profesorom, nauczycielom i urzędnikom, odpowiednie płace i ubezpieczenia wszystkim żołnierzom pracownikom, rzemieślnikom i robotnikom.

Żołnierz — duma odrodzonej Polski

Odrodzone wojsko polskie jest jednym z najważniejszych naszych dorobków. Otwierając szkoły oficerskie dla synów robotniczych i chłop-

Pomóżmy przy zniwack — nie będziemy głodni

Żywotne interesy Państwa — główną troską Rządu

Drugie Exposé Premiera Osóbki-Morawskiego

(Dalszy ciąg z strony 1-szej)

Wielką troską Rządu jest sprawa polepszenia uposażeń wszystkich pracujących, a w szczególności pracowników państwowych. Rząd już przystąpił do opracowania nowej tabeli uposażeń dla pracowników państwowych, których sytuacja jest szczególnie ciężka. Będziemy dalej pogłębiać reformy ubezpieczeń społecznych gwarantujących należne prawa pracownicze. Polepszymy ustawę o urlopach robotniczych. Będziemy możliwie szeroko realizować zagadnienia wywcześnie robotniczych. Będziemy bardzo gorąco popierać wszelkie wysiłki dla polepszenia sytuacji mieszkaniowej pracowników i robotników, zwłaszcza popierać ze wszelki miar spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe. Dolożymy starań, aby akcja żniwna na wszystkich terenach dała jak najlepsze wyniki. Do tej akcji mobilizujemy całe społeczeństwo.

Wytypimy szkodników kraju

Momentem zakończenia wojny rozpoczęliśmy likwidację ograniczenia swobód obywatelskich, takich jak cenzura listów, zakaz posiadania radia. Zniesiemy w najbliższym czasie stan wojenny i stan wyjątkowy. Wydany zostanie dekret o amnestii a od dłuższego czasu stosujemy już masowo uwalnianie pozbawionych wolności za mniejsze przewinienia. Stosujemy więc już liberalne stosunki pokojowe. Nie znaczy to jednak, że na odcinku bezpieczeństwa i stosunku obywateli do Państwa nastąpiła już pełna normalizacja. Jeszcze grasują po lasach i wsiach różnego rodzaju bandy organizowane przez zdrajców narodu i wrogów demokracji, przeważnie spod znaku N. S. Z. oraz bandy nacjonalistów ukraińskich. Musimy więc wytypić całkowicie wszelki bandytyzm, który jest objawem nieodłącznym każdej wojny. Jeszcze zaraza hitlerowska niezupełnie została wytrzebiona z kraju. Miesięcznie z rąk tego rodzaju zbirów giną dziesiątki a nawet setki funkcjonariuszy bezpieczeństwa, Milicji Obywatelskiej, działaczy demokratycznych, chłopów i robotników oraz obywateli narodowości żydowskiej. Wszystkich tych, którzy cynicznie mordują obywateli, lub w tych mordach współdziałają, do-

sięgnie wcześniej czy później karząca ręka sprawiedliwości. Odnośnie otumanionych propagandą reakcyjno-faszystowską stanowisko Rządu jest jasne. Kto dobrowolnie wyjdzie z lasów, i złoży broń, nie będzie pociągany do żadnej odpowiedzialności, ale kto zostanie jeszcze obecnie schwytany z bronią w ręku, lub kto ukrywa broń, albo kto temu przestępstwu sprzyja, tego spotka surowa i należąca kara. Chcemy też ostrzec wszelkiego rodzaju spekulantów politycznych i ludzi spod znaku faszystowskiej reakcji, którzy jeszcze nie mogli pogodzić się z demokratycznymi stosunkami w Polsce, że do nich, jeśli nie zabiorą się do uczciwej pracy dla Państwa i będą spiskować przeciw niemu, zostanie zastosowany nie ladołny, a najbardziej twardy kurs. Zaostrzymy walkę z maruderstwem aż do całkowitego zapewnienia obywatelom bezpieczeństwa osobistego i mienia. Wobec zakończenia wojny, zmniejszenia trudności transportowych, otwarcia portów polskich, nawiązania stosunków dyplomatycznych z całym światem, Rząd nie będzie krepował emigracji tych obywateli narodowości żydowskiej, którzy pragną wyemigrować.

Powrót Polaków przyspieszy wybory

Obecnie mamy, jak na stosunki bezpośrednio powojenne, demokratyczny system reprezentacji szerokiej mas obywateli. Krajowa Rada Narodowa — skład której osiągnie w najbliższym czasie 444 posłów reprezentujących wszystkie działające stronnictwa polityczne, związki ludowe, organizacje społeczne i Wojewódzkie Rady Narodowe — pracuje na tej samej zasadzie co terenowe, gminne, miejskie, powiatowe i wojewódzkie Rady Narodowe. Niemniej jednak dążyć będziemy do jak najszybszego przeprowadzenia wyborów, zarówno do parlamentu jak i samorządów. Im wcześniej przeprowadzona zostanie reemigracja milionowych rzesz obywateli, znajdujących się jeszcze poza granicami naszego kraju, tym szybciej nastąpi moment wyborów. Szybkie, normalne, międzynarodowe uznanie naszej granicy zachodniej na Nisie, Odrze i Bałtyku usunęłoby komplikacje związane z rozpisaniem wyborów na terenie całego Państwa.

Pierwszy etap odbudowy kraju

Parcelacja majątków obszarniczych, która zasadniczo została już przeprowadzona, to dopiero pierwszy etap reformy rolnej. Dążymy do dalszych reform, a w szczególności do szerokiego rozwoju spółdzielczości rolniczej, zidentyfikowania gospodarstw rolnych, szerokiego obowiązkowego rozwoju szkolnictwa: zawodowego i rolniczego, popierania hodowli, ogrodnictwa, sadownictwa, pszczelarstwa itd. Państwo w miarę swych możliwości dokona wkładów inwestycyjnych dla wsi, dotychczas tak bardzo zaniedbanej, wychodząc z założenia, że podniesienie gospodarcze i kulturalne wsi leży w żywotnych interesach całego narodu. Polska wychodzi z tej wojny najbardziej zniszczona. Nie ma powiatu bez zniszczeń wojennych, ale najwięcej ucierpiała ta ziemia, które poprzednio prawie nie doznały skutków wojny. Długi szereg miast zniszczonych otwiera bohaterska Warszawa, potem idą: Gdańsk, Wrocław, Poznań, port w Gdyni, Grudziądz, Białystok i wiele mniejszych miast i miasteczek, oraz setki tysięcy gospodarstw rolnych.

I-szy okres po uwolnieniu od okupanta niemieckiego poświęcony był wstępnym pracom, zmierzającym do stworzenia podstaw bytowania: 1) przeczyszczaniu szlaków komunikacyjnych i arterii przelotowych w miastach; 2) rozbiórce i zabezpieczeniu domów zagrażających bezpieczeństwu publicznemu; 3) odbudowie komunikacji i przemysłu; 4) odbudowie gospodarstw rolnych celem natychmiastowego umożliwienia im produkcji. Skąpość środków stojących do dyspozycji przede wszystkim materiałów budowlanych i sprzętów i brak dostatecznej ilości fachowców od początku zacieśniły ramy, w jakich odbudowa może się odbywać. W ramach tej akcji szczególnie nacisk położony był na wstępne prace przy odbudowie Warszawy.

Musimy sobie otwarcie powiedzieć, że nasze obecne możliwości ograniczają rozmiary robót w najbliższych miesiącach: 1) do odbudowy w zniszczonych gospodarstwach rolnych przynajmniej jednego budynku; 2) do skoncentrowania robót przy odbudowie stolicy dla zabezpieczenia możliwej jak największej liczby lokali biurowych i mieszkań dla pracowników, zanim nastąpią słoty jesienne i zima; 3) do podobnie ograniczonych remontów i robót zabezpieczających w Poznaniu, Wrocławiu i w miastach mniejszych; 4) do wstępnych prac remontowych w portach Gdańska i Gdyni, aby oddać je możliwie jak najszybciej w jak największym stopniu do użytku. Zniszczenia, jakich doznał nasz kraj i niezwykle ciężkie warunki, w jakich zmuszeni jesteśmy go odbudowywać — nie przerywając normalnej pracy na wszystkich szczeblach życia społecznego i kulturalnego stwarzają ciężką sytuację. Dlatego też musimy zdawać sobie sprawę, że odbudowa w tym roku będzie nosić charakter zabezpieczania i remontowania obiektów tylko częściowo uszkodzonych, że efekty tych wstępnych robót wystąpią dopiero po dłuższym czasie, że teraz znajdujemy się właściwie w okresie przygotowania odbudowy i przebudowy kraju.

Demokratyzacja oświaty

W pierwszym roku działalności w zakresie oświaty i kultury główny nacisk skierowany był na uruchomienie szkolnictwa i administracji szkolnej na starych przedwojennych zasadach. W drugim etapie spraw w nowym roku szkolnym chcemy zrobić pierwszy znaczny krok na drodze do demokratyzowania oświaty i kultury oraz likwidacji strasznych skutków wojny w tej dziedzinie. Zwrotnice polityki kulturalno-oświatowej przestawiamy na inny tor, na zaspokajanie potrzeb kulturalno-oświatowych szerokich mas a nie tylko elity, na podniesienie poziomu kulturalnego całego społeczeństwa a nie tylko wybranej

warstw. W ciągu 21 lat nie zdobyły się na unifikację prawa w Polsce. Tym samym podtrzymywały ducha dzielnicowości i ducha obcych praw. Rząd Jedności Narodowej zamierza w najbliższej przyszłości przeprowadzić pełną unifikację prawa w Polsce.

Gorący patriotyzm bazą pracy w Polsce

Parę słów o tych, którzy obłudnie szermują hasłem suwerenności.

Wydać mi się, że nawet w okresie wojennym mieliśmy tej suwerenności nie mniej od innych wyzwoleń krajów takich, jak Włochy, Grecja, czy Francja. Obecnie zlikwidowane zostały lub są likwidowane ostatnie ograniczenia wojenne, takie jak, eksploatacja kolei, głównie przez wojskowe władze radzieckie, zniesienie radzieckich komendantur wojennych, przekazywanie obozów będących pod zarządem wojskowym sowieckim itp. A jeśli przeanalizujemy głębiej, stwierdzimy że właściwie teraz dopiero Polska

stała się krajem naprawdę suwerennym, niezależnym od kapitału międzynarodowego, który niejednokrotnie przed wrześniem 1939 r. krepował wielce naszą suwerenność. Wielkie bez precedensów w naszej historii stają do wykonania zadania przed Rządem Jedności Narodowej. Zadania te, są tym trudniejsze, że równie wielkie i niespotykane w dziejach naszych odziedziczyliśmy spustoszenia wojenne. Ale nowa, odrodzona Polska stała na bohaterstwo wielkiej pracy i wielkie czyny przy odbudowie, tak jak stała ją było w ciągu pięć i pół lat na bezwzględna i bezkompromisowa walkę z dzikim i okrutnym okupantem niemieckim. Walkę z trudnościami przy tej odbudowie zwycięsko wygramy, bo niespożyte są siły demokracji polskiej, bo niespożyte są siły naszego narodu. Budujemy Polskę nową, wielką, silną i demokratyczną, wiecznie trwałą. Budujemy ją pod względem gospodarczym, wojskowym, kulturalnym i etycznym. Wierzymy, że zjednoczeni w pracy, że owiani duchem gorącego patriotyzmu taką Polskę wybudujemy.

Dyskusja nad exposé

Po exposé premiera Osóbki-Morawskiego Krajowa Rada przystąpiła do dyskusji. Jako pierwszy mówca zgłasza się prof. Krzyżanowski Adam (Str. Dem.). W imieniu swego stronnictwa mówca wyraża radość z powodu utworzenia Rządu Jedności Narodowej. Rząd ten jest jeszcze według nomenklatury uchwał konferencji krzymskiej tymczasowym do chwili przeprowadzenia powszechnych wyborów. Jeżeli używamy tu w kraju skróconej nazwy, opuszczając słowo „tymczasowy”, to dlatego, że chcemy aby Rząd ten trwał jak najdłużej i aby wyszedł zwycięsko z wyborów (huczone oklaski). Tworzenie Rządu Jedności Narodowej jest sukcesem na polu międzynarodowym, czego mieliśmy liczne dowody, a także sukcesem jeśli chodzi o stosunki wewnątrz kraju właśnie przez demokratyzację naszego życia społeczno-politycznego. Stosunki gospodarcze nie dorównują sukcesom politycznym co nie jest wszakże winą naszą, ale przede wszystkim następstwem wojny. Powinniśmy nasze sukcesy polityczne wedle wyrażenia mówcy odpowiednio „spieniężyć” w skali międzynarodowej.

Prof. Krzyżanowski omawia szczegółowo kwestię powrotu Polaków z zagranicy, zwłaszcza z punktu widzenia gospodarczego. Niewielkie kapitały w walutach zagranicznych jakie ewentualnie chcieliby owi emigranci z sobą przynieść nie powinny być wymieniane po kursie oficjalnym, bo to odstraszaloby posiadaczy tych walut do powrotu. Mówca wypowiada się przeciw zbyt konsekwentnej polityce deflacyjnej. Kredyty winny być udzielane nie tylko produkcyi, ale i handlowi celem rozprowadzenia towaru w sprawie, zagranicznych twierdzi, że nie muszą oddziaływać ujemnie, jeśli powoła się do tych spraw właściwych ludzi, którzy ustalą właściwe warunki uzyskania kapitałów zagranicznych.

W zakończeniu mówca podnosi sprawę amnestii zapowiedzianej przez Premiera oświadczając, że wielkość tej amnestii, która wywoła wielką radość w kraju, będzie dowodem wielkości Rządu Jedności Narodowej, będzie dowodem, że Rząd ten ostatecznie utrwalił się i spoukularyzował.

Z kolei w imieniu PPR zabiera głos poseł Ochab solidaryzując się całkowicie z exposé Premiera. Mówca podkreśla ofiarną rolę partii w walce o wolność narodu i jego wielkość. Równocześnie PPR stać będzie wiernie na straży interesów proletariatu polskiego. Polska Partia Robotnicza będzie wytrwale popierała Rząd Jedności Narodowej w jego walce z niebezpieczeństwem germanizmu, w walce z zakusami kapitału, w walce o pełną demokrację kraju. Reakcja polska ponosząca winę za upadek wszystkich powstań narodowych, winna tragedii Warszawy musi być wyrwana z korzeniami, ponieważ usiłuje prowadzić dalej swą krecią, niszczycielską robotę. Polityka zagraniczna winna niezmienne opierać się na współpracy z narodami Związku Radzieckiego, z którymi dzieliliśmy wspólnie dole i niedole tej wojny, wyzwolenie powinna opierać się dalej na stałej współpracy ze wszystkimi zjednoczonymi narodami. Sprawę Zaolzia należy rozstrzygać po linii życzeń całego narodu polskiego. PPR będzie konsekwentnie popierała Rząd Jedności Narodowej, w jego wysiłkach uzyskania pełnej suwerenności gospodarczej, w utrwaleniu nieśmiertelnego dzieła reformy rolnej i rozszerzeniu zakresu działania Związku Samopomocy Chłopskiej, który winien zjednoczyć całe chłopstwo polskie w celu poparcia Rządu.

Transport jest kluczowym zagadnieniem na drodze do poprawy stosunków gospodarczych, a zwłaszcza rozwiązania problemu zasiedlenia ziem odzyskanych i powrotu repatriantów. Mówca zaznacza, że klasa robotnicza, która daje z siebie wszystko, chciałaby jednak wiedzieć, czy staranie się ściągać podatki od wzbogacenia się wojennego, czy należyte teści się spekulacji. Mówca domaga się reformy podatku dochodowego, który, dotąd nadmiernie obciąża klasy pracujące. Należy przyspieszyć dzieło reform, jak reformę wyższych uczelni, zagadnienie służby cywilnych itd. Należy poprawić niedostatecznie zaopatrzenie aprowizacyjne robotników, zwłaszcza przez usunięcie aparatu administracyjnego zamaskowanych wrogów ludu. (Huczone oklaski) Mówca apeluje, aby czyniki rządowe, oraz wszystkie partie dały z siebie wszystko, co mają najlepszego, dla wzmocnienia kadr bezpieczeństwa publicznego, aby z jednej strony ułatwić walkę z reakcją, z drugiej zaś podnieść służbę bezpieczeństwa, aby w żadnym wypadku nie kolidowała ona z zasadą swobód obywatelskich. W sprawie powszechnych wyborów kraju, mówca podkreśla, że winni w nich brać udział zarówno wszyscy Polacy z kraju, jak i z zagranicy. Polska Partia Robotnicza z bratnią Partią Socjalistyczną, stać będzie wytrwale w walce o przeprowadzenie wytycznych Rządu Jedności Narodowej.

Następnie zabrał głos poseł Tołwiński (PPS), który podzielił się wrażeniami ze swego pobytu w Paryżu w charakterze przedstawiciela Zarządu Miejskiego Miasta Stołecznego Warszawy, na Zjeździe Narodowym. Tam miał możność przekonać się o wielkim uznaniu, z jakim spotyka się działalność Rządu Jedności Narodowej za granicą. Społeczeństwo francuskie jest usposobione nadzwyczaj przyjaźnie dla Polski. Jest naszym serdecznym przyjacielem. Wielkie współczucie wywołuje zniszczenie Warszawy i municypalność paryska wyraża gotowość współdziałania w odbudowie naszej stolicy. Na wielkim zebraniu manifestacyjnym przyjaźni polsko-francuskiej domaga się aliansu obu krajów. Wśród Polonii francuskiej panuje jak najżywcze ustosunkowanie się do Rządu naszego. Całkowite zrozumienie jego dążeń i wysiłków. Polacy przebywający na emigracji pragną gorąco powrotu do Ojczyzny i nic im nie zdoła w tym przeszkodzić.

Posel Drzewiecki (Str. Ludowe) stwierdza, że prace Rządu Jedności Narodowej muszą się oprzeć o zaufanie całego Narodu. To całkowite zaufanie mówca deklaruje w imieniu Stronnictwa Ludowego. Chłop polski brał wybitny udział w walce o niepodległość Polski. Obecnie bierze udział w odbudowie naszej państwowości. Zjednoczenie Narodu jest doniosłym wydarzeniem naszej historii. Ma ono głębokie znaczenie nie tylko wewnątrz kraju, ale również na terenie międzynarodowym. Od czasu powstania Rządu Jedności Narodowej nasza pozycja jeszcze bardziej wzmocniła się i zagranica zwraca się do nas, nawiązuje z nami stosunki dyplomatyczne i gospodarcze. Chłop pragnie odegrać należytą rolę w życiu społeczno-gospodarczym. Pragniemy przełamać wszelkie uprzedzenia — dążyć do podniesienia gospodarczego i kulturalnego wsi i do jak najszybszego zespolenia organizmu państwowego. Chłop pragnie spokoju, umożliwienia warunków pracy. Dlatego zwraca się do Rządu Jedności Narodowej o zlikwidowanie elementów stojących temu na przeszkodzie. Chłop potrafi zasiedlić i zagospodarować ziemie zaehodnie. Nawiązując do sprawy Zaolzia — mówca stwierdza, że jest to ziemia polska, zamieszkała przez Polaków i Czesi muszą uznać tę prawdę. Pragniemy najbardziej przyjaźnych stosunków z narodami słowiańskimi przede wszystkim z Związkiem Radzieckim jak również z naszymi sprzymierzonymi i przyjaciółmi zachodnimi. Pragniemy powrotu emigrantów którzy chcą budować Polskę demokratyczną. Zwracamy się do Rządu, aby poczynił przygotowania do wyborów samorządowych i parlamentarnych. Na zakończenie mówca wyraził zadowolenie z projektów unifikacji prawa.

W wygłoszonym krótkim przemówieniu Łaga-Sołwiński (PPR) wyraził pogląd, że różne opłaty obciążające robotników, są zbyt wysokie i zwraca się do Rządu o zarządzanie obniżki tych opłat.

W imieniu Polskiej Partii Socjalistycznej zabrał głos poseł Obracz. Mówca wita z radością powstanie Rządu Jedności Narodowej. Nikt z prawdziwych socjalistów nie jest dziś poza naszymi szeregami: oświadcza dalej. Normalizacja naszych stosunków wewnętrzno-politycznych pozwala, jak to zapowiedział Premier, na zniesienie stanu wojennego i wyjątkowego. Polityka naszego Rządu wpłynęła na duże ożywienie przemysłu. Masy w coraz to większej mierze czują się współgospodarzami kraju. Wbrew krakoniom pesymistów uniknęliśmy inflacji. Musimy przeprowadzić walkę z nadużyciami podatkowymi, z nadużyciami w przemyśle, tymi cechami „lewiatanizmu”, w ożywieniu życia gospodarczego musi nam pomóc w dużej mierze spółdzielczość. Musi ona być przejęta nowym duchem i zerwać ze starymi zasadami. Wielką wagę przykładamy do załudnienia i zagospodarowania ziem zachodnich. Akcja przesiedleńcza utyka jeszcze z wielu powodów. Akcja żniwna musi być przeprowadzona — intensywnie. Apeluję do Rządu o powołanie biur statystycznych, aby kontrolować i współpracować w odbudowie przemysłu. Zagadnienie wydajności pracy, zagadnienie podstawowe, wiąże się z należytym ustaleniem płac i premii.

Poważnym zagadnieniem jest walka z łapownictwem (oklaski). Tu musimy wykazać szczególną energię. W polityce zagranicznej P. P. S. stoi na stanowisku najściślej współpracy ze wszystkimi państwami słowiańskimi i demokratycznymi a ze Związkiem Radzieckim i Czechosłowacją — jako naszymi sąsiadami — w szczególności. Należy przyspieszyć nawiązanie normalnych stosunków dyplomatycznych ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki Półn. oraz domagać się zlikwidowania agend byłego tzw. „rządu” londyńskiego. P. P. S. udziela pełnego poparcia Rządowi Jedności Narodowej — kończy mówca wśród oklasków całej Izby.

(Dalszy ciąg w jutrzejszym numerze.)

Otwarcie obrad 8-mej sesji Krajowej Rady Narodowej

W ub. sobotę rozpoczęły się w Warszawie obrady 8-mej sesji Krajowej Rady Narodowej. Sala obrad przedstawiała imponujący wygląd. Podium przesyłane tonem w powodzi kwiatów i barw narodowych, w środku na tle czerwieni umieszczono olbrzymiego orla białego w promieniach wschodzącego słońca. Po bokach białoczerwone kolumny. Wyżej herby miast, które po wiekach wróciły do Macierzy. Na 1-szym piętrze sześć łóż przedstawicieli państw akredytowanych przy Rządzie RP.: Z. S. R. R., Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji, Jugosławii i Czechosłowacji. Nastroj podniosły. Posłowie zajmują ławy poselskie. Reprezentanci zjednoczonej, demokracji polskiej przystępują za chwilę do historycznych, pierwszych po zwycięskim zakończeniu wojny, obrad. Obok starych działaczy konspiracyjnych zasiadają przedstawiciele demokracji polskiej z zagranicy, obok przedstawicieli ludu walczącego z okupantem w kraju — przedstawiciele emigracji walczącej o sprawę polską poza naszymi granicami. Na ławach po-

selskich widzimy zasłużonego profesora Krzyżanowskiego, znanych działaczy i polityków, przedstawicieli emigracji polskiej we Francji Stemplewskiego, Kołodzieja z Anglii i wielu innych. Ławy rządowe zajmują rząd i corpore. Łoże dyplomatyczne — przedstawiciele państw zagranicznych. W łóżach dyplomatycznych zasiadają ambasadorzy: Związku Radzieckiego — Wiktor Lebediew, Jugosławii — Boże Liumowicz, Francji — Roger Garreau, minister pełnomocny i poseł nadzwyczajny Czechosłowacji — Józef Hejrek, charge d'affaires Wielkiej Brytanii Robert Honkey, i charge d'affaires królestwa Szwecji Brynlof Eng. w towarzystwie ambasadorów i posłów akredytowanych w Warszawie. Wśród nich obecny jest radca Ambasady Z. S. R. R. Jakowlew, radca Ambasady Jugosłowiańskiej Kreiger i radca Ambasady Wielkiej Brytanii Massay. Kinooperatorzy czynią ostatnie przygotowania. Słychać trzask aparatów. O godz. 10.30 Prezydent Krajowej Rady Narodowej ob. Bolesław Bierut otwiera 8-mą sesję Krajowej Rady Narodowej.

zatwierdza ten skład jednomyślnie. W 3-im punkcie obrad, dotyczącym zatwierdzenia uchwał Prezydium KRN, w sprawie utworzenia Rządu Jedności Narodowej, zabiera głos ob. Szwalbe.

Nowy skład Rządu

Wszystkim nam znane są okoliczności, stwierdza mówca, w których zostały ustalone zasady, powołujące Rząd Jedności Narodowej. Historycznie rzecz tak się przedstawia, że poprzedni Rząd, również kierowany przez obecnego Premiera ob. Osóbkę-Morawskiego, w wyniku rozmów na temat tworzenia Rządu Jedności Narodowej, złożył rezygnację na ręce Prezydenta ob. Bieruta. Prezydent przyjął rezygnację poprzedniego gabinetu i powierzył ob. Osóbce-Morawskiemu misję utworzenia nowego Rządu w krótkim czasie. Lista została sformowana i przedłożona do zatwierdzenia Prezydentowi, który to uczynił. W ten sposób powstał poprzednio przygotowany na konferencji w Moskwie i w porozumieniu z międzynarodowymi blokami stronniczymi popierających Rząd, nowy Rząd Jedności Narodowej. Na jego czele stoi w dalszym ciągu, jako kontynuator linii poprzedniego Rządu ob. Osóbka-Morawski. Pierwszym zastępcą pozostał pierwszy Wicepremier ob. Wiesław Gomółka, 2-im ob. Mikołajczyk, który jednocześnie otrzymał tekę Ministra Rolnictwa. Ministrem Obrony pozostał Marsz. Rola-Zymierski, ministrem Spraw Zagranicznych ob. Rzymowski, ministrem Skarbu ob. Dąbrowski, min. Bezpieczeństwa ob. Radkiewicz, min. Pracy i Opieki Społecznej został ob. Stańczyk, min. Przemysłu pozostał ob. Milicz, min. Propagandy ob. Matulewicz, Ponadto utworzono dwa nowe ministerstwa: min. Handlu Zagranicznego i Żeglugi z min. ob. Jedrychowskim oraz Ministerstwo Lasów z min. ob. Tkaczykiem i Ministerstwo Poczty i Telegrafów z min. Thugutem. Min. Komunikacji pozostał min. Rabanowski, Ministrem Kultury i Sztuki został ob. Kowalski, poprzedni członek Prezydium KRN. Ministrem Aproprowiacji dr Sztachelski, min. Sprawiedliwości ob. Świątkowski. W ten sposób skład nowego rządu reprezentujący koalicję 4 stronniczych został sformowany, pełni swe funkcje i obecnie, korzystając z pierwszego posiedzenia KRN zostanie przedstawiony wysokiej Radzie do zatwierdzenia.

Z życia Wielkopolski

SZAMOTULY

Dnia 18 bm. został rozegrany w Szamotulach mecz piłki nożnej z rozgrywek P. O. Z. P. N. pomiędzy szamotulskim Klubem Sportowym a Harcerskim Klubem Sportowym „Czarni” Szamotuly, zakończony zdecydowanym zwycięstwem szamotulskiego K. S. 3:0, do przerwy 2:0. Sędzią był bardzo dobrze ob. Wiśniewski z Poznania.

ROGOŹNO

W Rogoźnie powstał Rogoziński Klub Sportowy, który zjednoczył w sobie dawniejsze kluby piłki nożnej, tenisa i kajakowców.

ŚRODA

20 bm. odbyło się w auli Szkoły Powszechnej w Środzie zakończenie kursu 7-klas dla młodocianych w obecności przedstawicieli duchowieństwa i władz. Po rozdaniu świadectw ukończenia szkoły przemawiał uczeń Jan Kujawa. Uroczystość zakończono odśpiewaniem „Roty” i „Jeszcze Polska nie zginęła”.

ŚREM

Zbyszczeszczony przez hitlerowców krzyż został umieszczony na dawnym miejscu przy moście przez Wartę. Aktu uroczystego poświęcenia dokonał ks. prob. Szczepkowski.

Tow. Przyjaciół Żołnierza urządziło zbiórki ulicznej. Dochód przeznaczono na pomoc rodzinom wojskowych.

P. P. S. Śrem urządził w parku miejskim festyn ludowy, w ramach którego odbył się mecz piłkarski pomiędzy drużyną Brygady Przeciwpancernej a Śremskim Klubem Sportowym przy Z. W. M. Mecz przyniósł wynik 7:2 dla S. K. S. Dochód ze wstępu ofiarował P. P. S. na cele Tow. Przyj. Żołnierza.

Ofiary Warty. W ostatnich dniach wydarzyły się dwa tragiczne wypadki utonienia. Ofiarami Warty stali się 3-letnia Banaszak Irena i 11-letni Dudek Marian ze Śremu. W związku z tym miejscowy Komendant Milicji Powiatowej wydał zarządzenie określające dozwolone miejsce kąpiel w Warcie i zabraniające kąpać się dzieciom poniżej lat 14 bez nadzoru.

ZNIN

535-rocznicę Grunwaldu uczczono w powiecie naszym uroczystymi zebraniem przy licznych udziałach społeczeństwa. W Zninie przemawiali: Komendant pow. Milicji por. Nowak i ks. prob. Kołaczkowski. W Rogowie przedst. Oddziału Informacji i Prop. ob. Terzyk. W dniu tym odbyły się manifestacje w związku z utworzeniem Rządu Jedności Narodowej. Kościół ewangelicki, który dotąd stał pusty, poświęcony został w ub. niedzielę przez ks. prob. Kołaczkowskiego. Na razie odprawiane będą nabożeństwa szkolne.

Dniu 13 bm. odbył się Zjazd Zw. Nauczycieli Polskich w Zninie. Omawiano sprawy organizacyjne, w związku z nową reformą szkolną.

Bank Ludowy, instytucja kredytowa, która wywierała poważny wpływ na rozwój gospodarczy Pałuk, wznowił swoją działalność z dniem 2 lipca. Na czele Banku stanęli wypróbowani działacze ruchu spółdzielczego ob. Derech Ignacy, Mańkowski Bolesław i Cieśliewicz.

Wycieczkę koleją powiatową do majątku Marcinkowo Dolne urządzono dla miejscowej ochronki. Działwa została gościnnie przyjęta przez administratora ob. Złotogórskiego.

Oddział Pow. Polskiego Zw. Zachodniego wysłał w ciągu dwóch miesięcy 1500 osób na zachód.

Rejonowy Zjazd Straży Pożarnych odbył się ub. niedzieli w Rogowie. Ćwiczenia konkursowe i zabawa letowa wypełniły program.

Radiowęzeł, znajdujący się w gmachu Oddziału Powiatowego Informacji i Propagandy w Zninie przyjmuje zgłoszenia radiodbiorników, oraz inkasuje abonament miesięczny. (ek)

STRZELNO

Placówki P. C. K. w wspólnym wysiłku w odbudowie naszej ojczyzny, zajmują na terenie tut. miasta i okolicy poważne miejsce. Z chwilą oswobodzenia nas, młodzież w szeregach P. C. K. zabiera się z zapałem do pracy. Od samego początku pełnione są dyżury szpitalne bezinteresownie, które przynoszą wielką ulgę personelowi szpitalnemu. Udzielono pomocy powracającym jeńcom, wysiedleńcom i to w formie posiłków, która liczbowo wyraża się, jak następuje: wydano śniadań 5128, obiadów 1265, kolacji 2375. Dotychczas udzielono pomocy doraźnej w sumie 7194 — zł. Część wydatków poniesiła bezinteresownie członkowie służby sanitarnej, zaś dalszej wydatnej pomocy udzielił Zarząd Miejski. W zbiorce gotówkowej na cele niesienia pomocy wyróżniły się przeważnie grupy wiejskie z terenu gminy Strzelno-Północ i Południe w liczbie 15 grup wiejskich P. C. K. Z inicjatywy członkini ob. Zbierskiej, przy poparciu przedstawicieli władz i społeczeństwa postawiono w tut. mieście krzyże-figury.

Z dniem 11. 6. br. dzięki zaopiarowaniu się zespołu lekarskiego z naczelnym lekarzem szpitala powiatowego ob. dr. Danielewskim został zapoczątkowany kurs pielęgnarski o głębszym zasięgu szkoleniowym. Kierownictwo P.C.K. składa się przeważnie z młodych członków z kierowniczką Łatosińską na czele i dzięki współpracy obopólnej praca P. C. K. postępuje naprzód.

Miesiąc niesienia pomocy biednym urządził Miejski Komitet Opieki Społecznej. Obecny miesiąc mija pod tym hasłem i każda niedziela przynosiła różne niespodzianki dla tut. społeczeństwa. W pierwszą niedzielę urządzono koncert w ogrodzie miejskim, połączony z uroczystościami jak licytacja konia, losy itd. W następnej niedzielę natomiast przeprowadzono kwestę uliczną przez członków Z.H.P. W trzecią z rzędu niedzielę urządzono atrakcyjny „Wieczór Śmiechu”. Na program złożyły się skecze, śpiew i tańce. Pomocy przy organizowaniu imprez udzielił młodzież Zarząd Miejski z ob. burmistrzem Ornakiem na czele.

Młodzież strzeleńska na dobrojenie Wojska Polskiego zebrała samoradnie wśród swoich szeregów przez Z. W. M. 200 zł. Z. H. P. 366 zł i P. C. K. 282 zł. (ki)

Jedność myśli — zbratanie ducha

Zgromadziłyśmy się, aby zatwierdzić decyzje powzięte miesiąc temu w Moskwie przez delegację Krajowej Rady Narodowej i Rząd Tymczasowy, aby zatwierdzić porozumienie, wynikiem którego było utworzenie Rządu Jedności Narodowej (oklaski). Witamy tu w swoim gronie, jako współuczestników naszej pracy ob. Stanisława Mikołajczyka, Jana Stańczyka, Stanisława Grabskiego (oklaski), którzy wspólnie z nami odtąd będą szli po drodze budowania nowej Polski demokratycznej. Zebraliśmy się tu w przededniu rocznicy, którą proponuję uczcić świętem narodowym odrodzonej Polski (oklaski). Rok temu rozpoczęło się wyzwolenie przy wysiłku Armii Czerwonej i Wojska Polskiego naszych ziem spod przemoicy okupanta niemieckiego. Otwierając 8-mą sesję Krajowej Rady Narodowej, życząc wam obywateli posłowie, aby w waszej pracy i w waszych obradach panowała ta sama jedność myśli i to samo zbratanie ducha, które górowało we wszystkich jej posiedzeniach poprzednich. Niech żyje zjednoczony naród polski! (oklaski). Orkiestra gra hymn narodowy. Prezydent Bierut od-

czytuje listę dokooptowanych do K. R. N. posłów, przedstawicieli demokracji z kraju i proponuje Wysokiej Radzie kandydatów na posłów do K. R. N. Nazwiska kandydatów brzmią:

Mikołajczyk Stanisław, Grabski Stanisław, Stańczyk Jan, Kiernik Władysław, Krzyżanowski Adam, Kołodziejski Henryk, Żuławski Zygmunt, Witos Wincenty, Kutrzeba Stanisław, Kołodziej Antoni i dokooptowani na poprzednich posiedzeniach Prezydium Krajowej Rady Narodowej, Klimaszewski Wincenty, jako przedstawiciel nauczycielstwa polskiego, pracującego w Szwajcarii, oraz Michałowicz Mieczysław, jako wybitny przedstawiciel nauki polskiej. Wymienieni posłowie wychodzą przed podium przydziałne dla złożenia ślubowania.

Po akcie ślubowania Prezydent Bierut odczytuje listę nowego prezydium, w następującym składzie: Prezydent — ob. Bierut Bolesław. Zastępcy — Witos Wincenty, Szwalbe Stanisław, Grabski Stanisław, Miller Roman, Zambrowski Roman, Zymierski Michał. Izba przez aklamację

Trudem i wytrwałą pracą zbudujemy Polskę Jutra

Z manifestacji Święta Odrodzenia w Poznaniu

Spółeczeństwo poznańskie manifestowało żywiołowo w dniu wczorajszym swoją łączność z Rządem Jedności Narodowej, z okazji pierwszej rocznicy ogłoszenia przez Poski Komitet Wyzwolenia Narodowego manifestu lipcowego. Na uroczystości poznańskie przybyli z Warszawy przedstawiciele Rządu Jedności Narodowej w osobach ob. ob.; ministra aprowizacji — Sztachelskiego, ministra sprawiedliwości — Świątkowskiego oraz ministra zdrowia — Litwina. Obecność przedstawicieli Rządu oraz tłumny udział społeczeństwa, z gospodarzem naszego województwa na czele, nadały wczorajszej manifestacji wyjątkowo uroczysty charakter.

Rezultaty pracy polskiej demokracji

W ramach uroczystości odbył się o godz. 10-tej manifestacyjny wiec na pl. Wolności. Wstępne przemówienie wygłosił ob. wojewoda dr Widy-Wirski, podkreślając wagę historycznego momentu ogłoszenia manifestu PKWN, stanowiącego zaczątek nowej ery w życiu odradzającego się narodu polskiego. Przemówienie zakończył ob. Wojewoda okrzykiem na cześć Polski.

Z ramienia bloku demokratycznych partii politycznych przemówiła ob. Kamińska, sekretarz wojewódzki P.P.R. Mówczyni wskazywała na doniosłość zadań objętych programem Manifestu Lipcowego, po czym zreżumowała wyniki całorocznej pracy narodu pod kierownictwem i wskazaniem P.K.W.N. Do realnych osiągnięć P.K.W.N. i demokracji polskiej należy przede wszystkim przeprowadzenie reformy rolnej, zniesienie karteli, umożliwienie korzystania z nauki szerokim masom społeczeństwa oraz stworzenie Armii Polskiej, która wraz z sojuszniczą Armią Radziecką przyczyniła się do pokonania hitlerizmu. W dalszym ciągu ob. Kamińska zwróciła uwagę na wysiłki reakcji, usiłujące zamącić jedność w obozie polskiej demokracji. Dzięki zdecydowanej postawie ogromnej większości społeczeństwa, wysiłki te spełzły na niczym. Nowa, demokratyczna Polska zostanie zbudowana wysiłkiem wszystkich uczciwych Polaków.

Płk. Górecki — przemawiający z ramienia Wojska Polskiego — przedstawił postulaty, którymi kierowała się polska siła zbrojna, powołana do życia manifestem lipcowym. Podczas jego przemówienia przybyli ministrowie, powitani spontanicznie przez zgromadzone na placu tłumy publiczności.

Przemówienia ministrów

Jako pierwszy zabrał głos ob. minister dr Litwin, witając na wstępie mieszkańców Poznania w imieniu Stronnictwa Ludowego. Mówca obrazował walkę polskiego chłopu i jego udział w odbudowie kraju oraz przypomniał o czekających nas obowiązkach w przyszłości. „Stworzenie P. K. W. N. — powiedział minister — to pierwszy krok do nowej historii Polski. Chłop polski wziął na swoje barki ciężary pierwszego, najtrudniejszego okresu odbudowy naszego państwa, jednocząc się w tej pracy z polskim robotnikiem. Obecnie mamy przed sobą nowy okres pracy, w którym podwoimy nasze wysiłki. Obywatele — mówił minister dalej — niosę Wam pozdrowienia w imieniu Rządu Jedności Narodowej i Stronnictwa

Ludowego i jednocześnie wzywam Was do dalszej, wytrwałej pracy dla dobra polskiej demokracji.”

Wśród oklasków i okrzyków podszedł do mikrofonu ob. minister Świątkowski. Minister powitał zebranych hasłem P. P. S. „Wolność i socjalizm”, oraz wyraził pochwałę dla społeczeństwa poznańskiego, które tak bohatersko przetrwało okupację. W dalszym ciągu przemówienia min. Świątkowski przedstawił dążenia P. P. S. i prace, jakie czekają społeczeństwo polskie.

Miedzy innymi Minister powiedział: „Stwierdzam, że P. P. S. dążyć będzie do tego aby Rząd Jedności Narodowej kontynuował program P. K. W. N. i realizował wskazania Manifestu Lipcowego, będącego podwaliną polskiej demokracji. P. P. S. w całej rożniactości popiera politykę zagraniczną Rządu który przez utrwalenie sojuszu między narodami Z. S. R. R. i Czechosłowacją oraz demokracjami zachodu: Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi, przyczynia się do ugruntowania światowego pokoju. W polityce wewnętrznej P. P. S. będzie popierał zamierzenia Rządu, w kierunku ugruntowania polskości, na terenach odzyskanych.

Wsi — mówił dalej Minister — musimy zapewnić byt, dając chłopom bydło, konie, narzędzia i domy. Robotnicy muszą zwiększyć wydajność pracy, a w zamian za to Rząd zapewni im warunki dobrego bytu. P. P. S. bierze udział w koalicji Rządu jako partia świadoma swych celów i zadań. Program demokracji musi być całkowicie zrealizowany, a obowiązki wypełniony bez względu na trudności. Nasza współpraca z P. P. R. jest szczera i konkretna. — W zakończeniu przemówienia mówca poświęcił kilka słów konferencji trzech w Poczdamie, stwierdzając, że Polska może się domagać ostatecznego załatwienia sprawy granic na Odrze i Nisie oraz kompletnego zdemobilizowania gospodarczego Niemiec! Okrzykiem na cześć Jedności Narodu Polskiego, sojuszu polsko-radzieckiego, jedności robotnika, chłopu i inteligenta pracującego oraz zwycięstwa demokracji zachodnich zakończył ob. min. Świątkowski przemówienie.

Z kolei zabrał głos ob. min. Sztachelski który powitał zebranych w imieniu frakcji posłów P. P. R. w Kraj. Radzie Narodowej.

„Wolność — powiedział Minister — nie spadła Polsce z nieba, bo w czasie okupacji walczył o nią każdy Polak w każdym miejscu. Walczył o nią żołnierz z Armii Ludowej i Armii Krajowej, walczył robotnik, chłop i inteligent oraz żołnierze polscy na piaskach Sahary, koło Tobruku i pod Lenino, walczyli, i za Polskę ginęli nasi lotnicy i marynarze. Fakt uzyskania wolności łączy się z sojuszem polsko-radzieckim oraz współpracą z demokracjami zachodu.

Cheć Polskę odbudować, — zakończył min. Sztachelski — musimy spełnić zasadniczy warunek, musimy dbać o jedność narodową. Ona da nam demokrację. — Niech żyją: Krajowa Rada Narodowa i jej przewodniczący Prezydent Bierut, Rząd Jedności Narodowej i Sojusz Państw Demokratycznych.”

Manifestację zakończyło przemówienie ob. Wojewody, który podziękował Ministrom za przybycie i zapewnił Rząd, że społeczeństwo wielkopolskie trudem swej pracy, przyczyni się do szybkiej odbudowy kraju. Następnie zebrane tłumy odśpiewały „Rotę”.

Konferencje

W dalszym ciągu pobytu swego w Poznaniu ob. min. dr Sztachelski odbył konferencję z wice-

wojewódą pozn. ob. Rosickim, na temat obecnej sytuacji aprowizacyjnej Wielkopolski. W tym samym czasie min. Świątkowski, konferował z miejscowymi przedstawicielami P. P. S. Po konferencjach ministrowie odlecieli samolotem do Warszawy, by wziąć udział w toczących się obradach K.R.N. Podobnie jak w Poznaniu, w siedmiu innych miejscowościach Polski odbyły się manifestacje, w których uczestniczyli ministrowie Rządu Jedności Narodowej.

W teatrach i kinach

W godzinach popołudniowych odbyły się bezpłatne przedstawienia w teatrach i kinach poznańskich. Przedstawienia poprzedzono okolicznościowymi przemówieniami. Ze szczególnym entuzjazmem lud pracujący Poznań przyjął przedstawienie „Krakowiaków i górali” w Teatrze Wielkim.

Gimnastycy Armii Czerwonej na stadionie

Uwieńczeniem wczorajszych imprez związanych z pamiętną datą 22 lipca był pokaz gimnastyczny jednostek Armii Czerwonej. O godzinie 17-tej przy al. Reymonta oddziały gimnastyczne pułk. Kniaziowa — (pomiędzy którymi znajdowali się rekonwalescenci) — wyćwiczone przez kpt. Kowaleńkę przedefilowały w barwnych strojach przed trybuną, na której znajdowali się przedstawiciele władz polskich: wojewoda poznański dr Widy-Wirski, wiceprezydent Drabowicz, przedstawiciele partii politycznych oraz władz sowieckich z gen. Furtem na czele. Licznie zgromadzona publiczność miała możność podziwiać pomyslowo przystrojone pojazdy wyobrażające różne symbole zwycięstwa, np. Bramę Brandenburską przystrojoną flagami sprzymierzonych, oraz rytmiczne ćwiczenia drużyn żeńskich, zwłaszcza taniec z makami. Jak nas informował pułk. Jakobson, organizator udanego popisu, dziewczęta rosyjskie mimo, że zajęte ciężką pracą w szpitalach (pielegniarki, siostry, lekarki) garną się w wolnych chwilach chętnie do sportu, rozumiejąc jego znaczenie dla zdrowia i siły.

Min. dr Jerzy Sztachelski (PPR) zanim objął tekę min. aprowizacji sprawował urząd wojewody białostockiego. Urodzony w Wilnie, z zawodu lekarz, brał czynny udział w walkach pierwszej dywizji im. Tadeusza Kościuszki. Znany jest jako działacz na terenie Zw. Patriotów Polskich w Moskwie. Jest jednym z najbardziej znanych działaczy lewicowych.

Min. Henryk Świątkowski pełnił obowiązki wojewody pomorskiego. Jest z zawodu adwokatem. Zastąpił się jako wybitny działacz P. P. S. i bojownik o jednolitość frontu klasy robotniczej.

Min. dr Franciszek Litwin jest znanym działaczem ludowym, a pochodząc z rodziny włościańskiej doskonale rozumie potrzeby wsi.

Konferencja „Wielkiej Trójki” otoczona nadal tajemnicą

London, 22. 7. (BBC). Posiedzenia „Wielkiej Trójki” odbywają się w dalszym ciągu. Wiele spraw wchodzi na porządek obrad, wiele już zostało załatwionych. Do końca konferencji nie należy spodziewać się żadnych wyjaśnień. Nawet sprawy, które zostały już uzgodnione będą podane do wiadomości dopiero po zakończeniu konferencji.

